

Ministerstvo dopravy

Č. j./Sp. zn./Typ

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo dopravy, jako nadřízený věcně příslušný orgán (dále jen „nadřízený orgán“) podle ustanovení § 16a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), a v návaznosti na ustanovení § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

rozhodlo

ve věci stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ ze dne 20. 7. 2024, kterou podal pan (dále jen „stěžovatel“), proti výši úhrady sdělené podle § 17 InfZ při vyřizování žádosti o informace ze dne 3. 7. 2024 přípisem Krajského úřadu Plzeňského kraje (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 18. 7. 2024 pod č. j. PK-KDS/24

takto:

Podle ustanovení § 16a odst. 7 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, se požadovaná úhrada za poskytnutí informace s n i ž u j e na celkovou výši 0 Kč.

Odůvodnění

I.

Nadřízenému orgánu byla předložena stížnost stěžovatele spolu s příslušným spisovým materiálem povinného subjektu. Ze spisového materiálu plynou tyto následující skutečnosti:

Stěžovatel se prostřednictvím datové schránky obrátil na povinný subjekt se žádostí ze dne 3. 7. 2024, v níž na základě InfZ požádal o poskytnutí těchto informací:

„1) O kolika rozhodnutích, jimiž byl obviněný správním orgánem prvního stupně uznán vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb. jste jako odvolací orgán rozhodovali v roce 2023?

2) V kolika z těchto případů ad 1) spočíval přestupek v překročení rychlosti o 5 km/h a méně?

3) V kolika z těchto případů ad 2) bylo Vámi rozhodnuto o zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a zastavení řízení z důvodu absence materiálního aspektu přestupku?

4) Žádám o zaslání všech rozhodnutí ad 3), tj. takových rozhodnutí, jimiž jste rozhodli o zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a zastavení řízení z důvodu absence materiálního znaku přestupku.

Povinný subjekt přípisem ze dne 18. 7. 2024 pod č. j. PK-KDS~~XXXXXX~~24 oznámil stěžovateli, že za poskytnutí informací požaduje v souladu s § 17 odst. 1 InfZ úhradu účelně vynaložených nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání.

Ke stanovení požadované výše úhrady povinný subjekt uvedl: *„V roce 2023 bylo Odboru dopravy a silničního hospodářství KÚPK, jakožto odvolacímu správnímu orgánu (dále jen „ODSH KÚPK“), předloženo prvostupňovými správními orgány celkem 308 odvolání. Vnitřní informační systémy KÚPK však neumožňují (a ani zákon neukládá takovou funkcionalitou informačního systému KÚPK disponovat) v předemných správních spisech ODSH KÚPK vedených k odvolání na základě konkrétního kritéria vyhledat Vámi požadované informace, tj. konkrétně o kolika rozhodnutích, jimiž byl obviněný správním orgánem I. stupně uznán vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., zdejší správní orgán jako odvolací správní orgán rozhodoval v roce 2023, v kolika z těchto případů spočíval přestupek v překročení rychlosti o 5 km/h a méně a v kolika z těchto případů bylo rozhodnuto o zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a zastavení řízení z důvodu absence materiálního aspektu přestupku, popř. zaslání všech takových rozhodnutí, kdy bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušeno a řízení zastaveno z důvodu absence materiálního znaku přestupku. Toto je možné zjistit jen skutečným vyhledáním požadovaných informací v jednotlivých spisech vedených ODSH KÚPK, po jejich identifikaci podle spisové značky. Pro vyhledání informací by pověřená osoba musela v aplikaci elektronické spisové služby KÚPK (Athena) projít všech 308 správních věcí, které byly ODSH KÚPK, jakožto odvolacímu správnímu orgánu v roce 2023 doručeny. Náhledem na hlavní písemnost – rozhodnutí zjistit, zda se jedná o rozhodnutí o odvolání ve věci přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb. Pokud ano, bylo by nutné dále z jeho obsahu zjistit, zda se jedná o přestupek spočívající v překročení rychlosti o 5 km/h. Současně by bylo zjištěno,*

zda bylo řízení o tomto přestupku zastaveno z důvodu absence materiálního znaku či nikoliv. V kladném případě by bylo nezbytné toto požadované rozhodnutí ze spisové služby zkopírovat a uložit jako dokument. Dále by bylo třeba veškeré údaje shrnout a zaznamenat. Vyhledávání Vámi požadovaných informací v jednom správním spisu ODSH KÚPK včetně jejich zpracování by trvalo pověřené osobě 4 minuty. Vynásobením počtu správních spisů vychází odhad, že doba potřebná pro zpracování Vaší žádosti o informace by činila dohromady 1232 minut, tj. 20 hodin a 32 minut (308 správních spisů x 4 minuty), po který by se pověřená osoba nemohla věnovat své běžné pracovní činnosti. I přestože je KÚPK dostatečně personálně vybaven, považuje KÚPK vyhledání Vámi požadovaných informací pověřeným zaměstnancem Plzeňského kraje za práci, která představuje časově náročnou činnost vymykající se jeho běžné pracovní činnosti, neboť KÚPK není schopen vést v přehledech naprosto všechny jemu dostupné informace a požadované informace je nutné vyhledat výše popsaným způsobem. Vzhledem k výše uvedenému se tak dle KÚPK jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací ve smyslu § 17 odst. 1 InfZ.“

V návaznosti na výši hodinové sazby za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, stanovené ve schváleném sazebníku, pak povinný subjekt vypočetl celkové náklady na vyhledání požadovaných informací ve výši 5.338 Kč.

Závěrem přípisu povinný subjekt informoval stěžovatele o způsobu a lhůtě úhrady požadované částky, včetně poučení o důsledcích případného nezaplacení a možnosti uplatnit proti požadavku úhrady nákladů stížnost v souladu s § 16a odst. 1 písm. d) InfZ.

Výzva byla stěžovateli doručena cestou datové schránky dne 18. 7. 2024.

Proti oznámené výši úhrady podal stěžovatel v souladu s § 16a odst. 1 písm. d) InfZ stížnost ze dne 20. 7. 2024. V této stížnosti stěžovatel vyjadřuje nesouhlas s požadovanou výší úhrady, přičemž k věci namítá: *„Povinný subjekt uvádí, že již vyhledal, že disponuje 308 odvoláními, a že projití jednoho spisu včetně zpracování zabere pověřené osobě 4 minuty. S tím se, ale nemohu stotožnit. Otevření jednoho spisu a zjištění, že není relevantní pro mou žádost, následné zavření spisu, trvá pouze několik málo vteřin, nikoliv 4 minuty, jak povinný subjekt uvádí. Není vůbec zřejmé, jak povinný subjekt dospěl k závěru, že pro otevření jednoho spisu, zjištění že není relevantní pro mou žádost jsou potřeba právě 4 minuty. Dále není uvedeno kolik času zabere samotné vyhledávání a kolik samotné zpracování spisu. V takovém případě je oznámení o úhradě nákladů nepřezkoumatelné. Informace o tom kolik jaký úkon zabere času, je však pro mě velice podstatný, jelikož v tomto případě nejsem schopen posoudit, zda si povinný subjekt nárokuje úhradu oprávněně či nikoliv. Nemohu se ztotožnit ani s tím, že by údaj 4 minuty k vyhledání jednoho rozhodnutí byl „kvalifikovaným odhadem“. Nijak nerozporuji, že povinný subjekt je oprávněn výši požadované úhrady stanovit kvalifikovaným odhadem, avšak kvalifikovaným odhadem (i ve smyslu nálezu ústavního soudu, na který odkazuje povinný subjekt) se rozumí např. pokus na určitém vzorku případů, nikoliv nepřezkoumatelné tvrzení o nutnosti 4 minut na otevření jedné kauzy v sw spisové službě a zjištění, že jejím předmětem nebyl přestupek skutkové podstaty, k níž se váže žádost.“*

Povinný subjekt po posouzení stížnosti stěžovatele setrval na svém postupu a věc předal v souladu s § 16a odst. 5 InfZ k vyřízení nadřízenému orgánu.

II.

Nadřízený orgán posoudil předloženou stížnost stěžovatele z hlediska přípustnosti a včasnosti. Ze spisového materiálu bylo zjištěno, že stížnost podal stěžovatel a jedná se tedy o stížnost přípustnou. K hledisku včasnosti podání stížnosti bylo zjištěno, že byla podána ve lhůtě stanovené zákonem. Poté se nadřízený orgán zabýval posouzením postupu povinného subjektu při vyřizování žádosti o poskytnutí informace a dospěl k následujícímu.

Dle ustanovení § 17 odst. 1 InfZ jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací *oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.* Dle § 17 odst. 3 a 4 InfZ přitom platí, že *v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává. Nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli oznamovací povinnost podle odstavce 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.*

Čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod předpokládá, že podrobnosti poskytování informací orgány státu a samosprávy budou stanoveny zákonem, což ustanovení § 17 InfZ splňuje. Úhrada nákladů navíc není koncipována jako důvod zakazující přístup k informaci ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, ale čistě jako – jak zdůrazňuje i judikatura soudů – „cena informační služby“. Listina přitom *právo na informace* nekoncepčuje jako právo bezplatné. Tam, kde určité právo nelze podmínit úhradou, stanoví toto pravidlo Listina výslovně (srov. čl. 31, čl. 33 odst. 2 a čl. 40 odst. 3), takže v ostatních případech není v rozporu s ústavním pořádkem, pokud je realizace konkrétního práva vázána na určité výdaje (za podmínky jejich přiměřenosti, což § 17 InfZ nepochybně splňuje, když umožňuje úhradu jen skutečně vynaložených materiálových nákladů a nikoli generování jakéhokoli zisku či stanovení paušální náhrady). V každém případě lze úhradu nákladů podle § 17 daného zákona považovat za opatření legitimní i přiměřené, které nenarušuje právo na informace.

Z předloženého spisového materiálu je zjevné, že povinný subjekt za poskytnutí informací požaduje úhradu účelně vynaložených nákladů, a to z důvodu mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací.

Pojem mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací není InfZ legálně vymezen. Vyhledáním informací lze rozumět činnost povinného subjektu, resp. jeho pracovníků, která spočívá v identifikaci a následném shromáždění požadovaných informací a v navazujícím zpracování odpovědi na žádost, tzn. utřídění informací za účelem jejich předání žadateli (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 83/2001-39). Do vyhledání informací však již není možné zařadit dobu nutnou na posouzení, zda vyhledání dané informace lze nebo nelze poskytnout. Pod pojem vyhledání informací lze tedy podřadit skutečně strávený čas fyzickým shromažďováním dokumentů pracovníky povinného subjektu.

O mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací se jedná tehdy, jestliže shromáždění informací bude pro daný povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vzato vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem, tedy jestliže vyhledání informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou, povinný subjekt nijak nezatěžující součást obvyklé agendy. Jedná se tedy o situace, kdy pracovník povinného subjektu, pověřený vyřízení žádosti o informace, bude nucen na delší dobu přerušit či odložit plnění svých úkolů a cíleně se po určitou dobu věnovat pouze vyhledáváním požadované informace. Vzhledem k uvedenému je však třeba také dodat, že mimořádnou rozsáhlost nelze obecně vyčíslit počtem hodin, tzn. nelze říci, že za všech okolností bude podmínka mimořádně rozsáhlého vyhledávání splněna, jestliže vyhledávání informací bude trvat např. 10 a více hodin. Při vyhledávání informací je třeba vždy zohlednit konkrétní podmínky každého povinného subjektu. Nelze tedy ani vyloučit, že mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací bude dáno i při vyhledávání např. pouze po dobu 2 hodin.

Mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací tak může ve své podstatě zahrnovat činnosti, které směřují k vyhledání informací velkého množství a různorodého obsahu, tedy informací typově odlišných, které povinný subjekt nemá shromážděny na jednom místě a pro jejich vyhledání je tedy nutné vyvinout zvýšenou aktivitu. Dále se může jednat i o případy, kdy žadatel požaduje informace sice související, avšak vzhledem k jiným objektivním okolnostem bude poskytnutí informace vyžadovat rozsáhlou činnost povinného subjektu. Např. se bude jednat o „starou“ informaci, u níž není přesně známé, kde je uložena. O mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací se však může jednat i v případě, kdy žadatel fakticky požaduje pouze jeden dokument či málo údajů, nicméně jejich shromáždění skutečně objektivně vyžaduje mimořádně rozsáhlé vyhledávání.

Lze tedy shrnout, že mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací zahrnuje takové náklady povinného subjektu, které nelze ad hoc vymezit časovým úsekem či množstvím konkrétních dokumentů, nýbrž musí být vždy přihlédnuto k faktickému rozsahu a komplikovanosti samotného vyhledávání informace ze strany pracovníků povinného subjektu.

III.

S ohledem na stížnostní námitky stěžovatele přistoupil dále nadřízený orgán k přezkumu způsobu stanovení výše úhrady nákladů v rozsahu požadovaném stěžovatelem, tj. tím, zda povinný subjekt uplatnil úhradu řádně a ve lhůtě stanovené InfZ a dále tím, zda celková výše úhrady odpovídá § 17 InfZ, nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle InfZ a schválenému sazebníku úhrad za poskytování informací.

Dle doloženého spisového materiálu povinného subjektu plyne, že výzvu k úhradě nákladů za poskytnutí požadovaných informací zaslal povinný subjekt stěžovateli prostřednictvím datové schránky dne 18. 7. 2024, přičemž téhož dne byla stěžovateli doručena. Splnění lhůty pro oznámení výše úhrady tak bylo ze strany povinného subjektu dodrženo.

Z podkladů je dále zjevné, že povinný subjekt požadovanými informacemi disponuje, avšak nedisponuje jimi v té podobě, kterou stěžovatel požaduje, tj. nemá k dispozici statistický přehled vydaných rozhodnutí dle stěžovatelem požadované struktury. Zákon, jiný právní předpis, ani interní akt nenařizuje povinnému subjektu takovou informaci disponovat. Povinný subjekt tak za

účelem poskytnutí informací musí vyhledat stěžovatelem požadované údaje v jednotlivých správních spisech, a to na základě konkrétního kritéria. Poskytnutí informací je tedy dle povinného subjektu podmíněno jejich vyhledáním, což ve vztahu k náplni chodu povinného subjektu představuje časově náročnou činnost, která se vymyká běžnému poskytování informací.

Co se týká samotného stanovení a vyčíslení požadované úhrady za poskytnutí informací, dospěl nadřízený orgán k závěru, že tato úhrada nebyla stanovena v souladu se zákonem.

Smyslem zákonné povinnosti povinného subjektu odůvodnit oznámení o požadavku k úhradě účelně vynaložených nákladů na poskytnutí informace, je nepochybně umožnit žadateli o informaci, aby sám posoudil, zda informace, které mu budou po provedení úhrady poskytnuty, skutečně odpovídají předmětu jeho žádosti a tedy, zda celková výše úhrady byla řádně a v souladu se zákonem vyčíslena. Z přípisu povinného subjektu ze dne 18. 7. 2024 pod č. j. PK-KDS/24 však řádně odůvodnění požadované úhrady neplyne, přičemž povinný subjekt toto odůvodnění dostatečně neprokázal (nepodložil) ani v rámci stížnostního řízení.

Povinný subjekt v zaslané výzvě stěžovateli toliko sdělil, že pro vyhledání informací by musela pověřená osoba v aplikaci elektronické spisové služby projít všech 308 správních věcí, které byly povinnému subjektu v roce 2023 doručeny, přičemž doba nutná k vyhledání informací v jednom spise by zabrala 4 minuty. Vynásobením počtu správních spisů by to tedy znamenalo 1232 minut, tj. 20 hodin a 32 minut vyhledávání. Výzva ovšem postrádá objasnění doložení časové dotace na provedení jednotlivých úkonů. Není zřejmé, jak povinný subjekt vyměřil časovou dotaci na vyhledání informací z jednoho spisu v délce 4 minut, tj. není zřejmé jaké spisy (počet a rozsah) povinný subjekt v rámci kvalifikovaného odhadu prohledával, resp. zdali vůbec takový „vzorek“ spisů prohledával apod. Nelze tedy posoudit, zda dotace 4 minut na jeden spis je doba skutečně vynaložená a přiměřená. Lze se tak ztotožnit s námitkou stěžovatele, že povinným subjektem zaslaná výzva neodpovídá dikci zákona a postrádá náležité odůvodnění stran zjištění potřebné časové dotace na vyhledání požadovaných informací.

Ačkoliv nadřízený orgán fakticky nerozporuje možnou časovou dotaci na provedení vyhledání stěžovatelem požadovaných informací, nelze ani na základě předloženého spisu povinného subjektu stanovení času vynaloženého na vyhledání informací hodnověrně ověřit. Spisový materiál povinného subjektu sice obsahuje úřední záznam o popisu jednotlivých úkonů nutných k vyhledání informací, postrádá však jakýkoliv relevantní podklad či písemný záznam, provedený zaměstnancem pověřeným zpracováním žádosti, tudíž nelze ověřit jakým způsobem byly jednotlivé spisy (či jejich vzorek) prohledány a v jakém rozsahu, přičemž není ani doložena uvedená časová dotace, tj. není zřejmé, jak povinný subjekt dospěl ke stanovení časové dotace 4 minut na jeden spis.

IV.

Nadřízený orgán s ohledem na uvedené dospěl k závěru, že nelze řádně přezkoumat výši úhrady účelně vynaložených nákladů za poskytnutí informace, jež povinný subjekt stěžovateli vyčísлил, neboť z předmětného spisového materiálu není možno dovodit, jaké skutečné náklady povinný subjekt s vyřizováním žádosti měl, tedy výši úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Nadřízený orgán proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí a snižuje výši úhrady na 0 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné (§ 16a odst. 9 zákona o svobodném přístupu k informacím).

V Praze dne 10. ledna 2025

Mgr. Jakub Stadler
Ředitel
Odbor komunikace

Elektronický podpis: 10.1.2025
Certifikát autora podpisu:
Jméno: Mgr. Jakub Stadler
Vydal: PostSignum Qualified CA 4
Platnost do: 21.12.2025 12:48 +01:00

Rozdělovník:

1. [redacted]
2. Krajský úřad Plzeňského kraje, k č. j.: PK-KDS/[redacted]/24, DS: zzjbr3p
3. do spisu MD